

ИЗВОД ИЗ СТУДИЈЕ ЗАШТИТЕ ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „СРЕДЊА МОСТОНГА”

У складу са чл. 42 став 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), Министарство заштите животне средине објављује извод из студије заштите на основу којег ће заинтересована јавност моћи да идентификује у простору дефинисане границе и режиме заштите подручја II (друге) категорије, Предео изузетних одлика „Средња Мостонга”.

ПАО „Средња Мостонга” налази се у Републици Србији, у АП Војводини, у Западнобачком округу, унутар административних граница општина Апатин, Озаци и града Сомбора. Подручје се простире између насеља Апатин, Свилојево, Богојево, Каравуково, Озаци, Српски Милетић и Дорослово. Сва насеља се налазе на периферији заштићеног подручја.

Подручје природног добра у претходном периоду није имало статус заштићеног подручја. Подаци о природним вредностима подручја сакупљени су на основу доступних литературних и музејских извора као и приликом валоризације простора од стране сарадника Покрајинског завода за заштиту природе.

Простор долине реке Мостонге је типичан пример панонског предела са присутним остацима и врстама карактеристичним за евроазијску шумо-степску зону, који у овом делу Европе достижу своје крајње западне границе. Доминантну улогу у обликовању овог предела је имао човек од чијих традиционалних видова коришћења простора умногоме зависи опстанак ретких панонских врста и станишних типова. Овај простор са својим изузетним биogeографским особеностима и вековним традиционалним начином коришћења ресурса представља јединствен и у биодиверзитетском погледу изузетно вредан простор. Овако сложен, вековима усавршаван и пре свега функционалан модел начина коришћења природних ресурса у данашње време свеопштег губитка биодиверзитета и осиромашења земљишта и вода има изузетан значај као показатељ једног од могућих путева за биолошки и економски опстанак човечанства.

На подручју ПАО „Средња Мостонга” преовлађују мање или више заслањене ливаде, пашњаци и утрине док се шумо-степа на заслањеној подлози јавља у виду мозаика шумске и травне вегетације са богатим рубним шумо-степским стаништима. На богатство шумо-степских врста утиче изражена хумидност климе.

Преовлађујуће слатинске заједнице са остацима шумо-степских, шумских и степских фитоценоза насељава готово 70% утврђене флоре што указује на значај природног добра у очувању богатства васкуларне флоре панонског предела. На овим стаништима забележене су 54 значајне врсте и подврсте васкуларне флоре, и то, 23 врсте и подврсте на слатинским стаништима, а 14 врста и подврста на степским и шумо-степским стаништима.

Шумска и најбоље очувани остаци шумо-степских станишта се налазе у неколико већих шумских комплекса (Горња шума, Дорословачка шума, Курјачица). Шумске врсте су претрпеле највеће губитке обзиром да је већина шума током протеклих 150 година искрчена. На рачун искрчених шума на солоњецу проширила се шумо-степска заједница девесиља и звездана (*Peucedano officinalis-Asteretum sedifolii*) која је карактеристична за некадашње шумске чистине, а касније крчевине западне Бачке. Треба истаћи и критично угрожену врсту тичинца (*Cerastium subtetrandrum*) која је, за сада у Србији, позната само на ограниченом делу пашњака (око 500 m²) уз шуму Курјачица. За ову семихалофитску и псамофитску врсту, која се јавља у средњој Европи од Балтика до Панонске низије,

налаз код Апатина представља најјужнију тачку у оквиру глобалног ареала врсте. На влажним ливадама је утврђена и љубичица (*Viola pumila*) док је водушка (*Limosella aquatica*) карактеристична за ритска и мочварна станишта као и змијски љутић (*Ranunculus ophioglossifolius*), ретка и у Србији недовољно позната врста плавних и мочварних ливада и вегетације џомбара. Свакако је важно поменути и каменику *Saxifraga bulbifera*, врсту медитеранских и субметитеранских области, која је регистрована на северном делу пашњака Курјачица где се јављала у стотинама примерака у цвету и плоду, што представља најстабилнију и најбројнију популацију ове врсте у Војводини. У медитеранске врсте спада и позни зумбул (*Scilla autumnalis*) чије је распрострањење у Војводини ограничено на слатине Бачке и Баната, а се јавља искључиво у оквиру вегетације слатина „пуцара” по местима где је утицај испаше слабије изражен. Засучак (*Spiranthes spiralis*) је касноцветajuћа врста дивље орхидеје, регистрована на југозападном делу Сонћанских слатина и то је тренутно једина стабилна популација на слатинама Бачке и Баната.

На флористичку вредност истраживаног подручја и значај његовог очувања указује и присуство врста каква је броћика (*Galium tenuissimum*). Налаз ове врсте на локалитетима Ливаде и Доња шума у троуглу Каравуково-Богојево-Српски Милетић је први податак о присуству ове врсте у Бачкој. Налаз дивљег оваса (*Helictochloa compressa*) на лесним гредицама по пашњацима на локалитетима Ливаде, Доња слатина, Горња слатина, је његов други налаз у Војводини и једини познати податак за Бачку. Клима и мозаик влажних травних станишта и шумских фрагмената под израженим утицајем подземних вода Дунава и Мостонге, какав се среће на подручју природног добра представља оптималну комбинацију животних услова за опстанак бунарка (*Montia arvensis*), ретке врсте у Србији. Врста је забележена на локалитетима Старо село код Каравукова и Горња шума, а њене популације су ограничене на најзападније делове Војводине. Трепљаста мокрица (*Sagina apetala*) је у Србији позната са 7 локалитета, а један од тих локалитета је слатина уз шуму Курјачицу.

Слатинска и травна станишта шумо-степског мозаика представљају прелаз ка шумским стаништима у коме доминира храст лужњак (*Quercus robur*), цер (*Quercus cerris*) и медунац (*Quercus pubescens*), а претпоставља се да овај тип шума води порекло од некадашњих ритских шума. Нека од најрепрезентативнијих подручја са очуваним фрагментима и остацима панонских лужњакових шума на солоњцу се налазе само у границама природног добра и поменути локалитети су у биодиверзитетском, фитоценолошком и конзервационом смислу јединствени у Србији и као такви представљају темељну вредност природног добра. Ове светле, мозаичне шуме спадају у изузетно вредне примере шумо-степских панонских шума које су у Србији очуване једино у долини Мостонге а на простору Панонске низије су заступљени још само на мањем броју локалитета у источном делу Мађарске. Најлепше развијени фрагменти лужњакових шума на солоњцу се на подручју природног добра срећу у делу шуме Курјачица северно од пута Апатин-Пригревица и дуж источног, западног и југозападног руба Горње шуме.

У флористички навредније локалитете на простору целог природног добра се убрајају ободни делови Горње шуме, међу којима се издвајају забарени меандри Мостонге уз северозападни обод Горње шуме, који представљају једно од неколико, у Србији, очуваних станишта критично угрожене љубичице (*Viola pumila*) и водушке (*Limosella aquatica*). Током влажнијих година овде је у извесној мери присутно и струјање воде из баре у бару што омогућава фино зонирање водене, мочварне, ливадске, слатинске и шумо-степске вегетације у околини и представља репрезентативан пример очуваног изворног ритског предела долине Мостонге са сукцесивним вегетацијским низом заједница карактеристичним за некадашњу плавну долину Мостонге.

Строго заштићене, а уједно и међународно заштићене врсте инсеката, какви су малена стрижибуба (*Theophilea subcylindricollis*) и панонски ендемит - панонски скакавац (*Acrida ungarica*) представљају темељну вредност простора за стављање под заштиту.

Заштићено подручје насељава и подунавски мрмољак (*Triturus dobrogicus*), једини балкански субендемит (Džukić, 1995), који је уједно и најугроженија и највреднија овде присутна врста из класе водоземаца.

Ово подручје је веома значајно за очување неких од најугроженијих представника орнитофауне на националном нивоу. Основну црту вредности орнитофауне овог подручја представљају врсте које за гнежђење захтевају комплексе очуваних шума и отворених станишта као што су: орао белорепан (*Haliaeetus albicilla*), црна рода (*Ciconia nigra*) и црна луња (*Milvus migrans*), затим шумске птице, пре свега црна жуна (*Dryocopus martius*), беловрата мухарица (*Ficedula albicollis*) и сива мухарица (*Muscicapa striata*), као и врсте травних станишта, модроврана (*Coracias garrulus*), ритска сова (*Asio flammeus*) и сиви сврачак (*Lanius minor*). Такође, заштићено добро има велику улогу током миграција птица као њихово успутно хранилиште и одмаралиште.

Богатство и вредност фауне сисара огледа се у присуству бар 10 строго заштићених врста, од којих треба посебно истаћи строго заштићене врсте слепих мишева, патуљастог миша (*Micromys minutus*), видру (*Lutra lutra*) и дивљу мачку (*Felis silvestris*).

Делови долине Средње Мостонге, који су обухваћени унутар граница предложеног ПИО „Средња Мостонга” су издвојени као једно од подручја еколошке мреже Републике Србије, у оквиру шире схваћеног подручја означеног као „Слатинска подручја око Дорослова” („Службени гласник РС”, број 102/10).

Део подручја Средње Мостонге, уврштен је у границе међународно значајног подручја за птице у Србији - *Important Bird Area*, под називом „Горње Подунавље” RS001 (Пузовић и сар, 2009). Границе овог међународно значајног подручја за птице, чију срж чини СРП „Горње Подунавље”, обухватају и рибњак „Свилојево”, као и оближњу Сонћанску шуму.

Појединачни локалитети и просторне целине у оквиру природног добра су били издвојени у оквиру Базе података еколошке мреже за подручје Војводине у Покрајинском заводу за заштиту природе као станишта строго заштићених и заштићених врста од националног значаја и делови еколошке мреже са ознакама: АПА10а, АПА10б, АПА11а АПА11б, АПА12а, АПА12б, АПА12ц, АПА12д, АПА12е, АПА16ц, ОДА04а, ОДА04б, ОДА04ц, ОДА10, СОМ13 и СОМ14ц.

ГРАНИЦЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Предео изузетних одлика „Средња Мостонга” простире се на три просторне целине, које се налазе на територији три Општине и седам припадајућих катастарских општина. Ове целине побројане су и описане редно по величини површине коју заузимају. Следи текстуални опис граница заштите по просторним целинама.

Просторна целина број 1

Просторна целина се налази у Општини Апатин у катастарској општини Свилојево. Почетна тачка описа ове просторне целине је тромеђа парцела 1416/2 (КО Свилојево), 7331/1 и 7330 (КО Апатин). Граница заштићеног подручја иде на североисток, пратећи ивицу парцеле 1416, односно границу катастарских општина Свилојево и Апатин до тачке управно наспрам међне линије парцела 1449 и 1447 (КО Свилојево), одакле скреће оштро ка југоистоку, пресеца парцелу 1454 и наставља

ивицом парцеле 1447 и потом 1444. Граница заштићеног подручја скреће ка југозападу, код међе са парцелом 1419 мења правац на југоисток, прати североисточну ивицу парцеле 1419 до тачке четворомеђе са парцелама 1421/3, 1490, 1491 и 1492. Скреће оштро на запад прати јужну ивицу парцела 1419, 1418, 1415, 1414 и 1411. Потом граница скреће на север и преко западне ивице парцела 1411, 1412, 1413 и 1416/2 долази до почетне тачке описа ове просторне целине.

Просторна целина број 2

Просторна целина се налази у Општини Апатин у катастарским општинама Апатин и Свилојево. Почетна тачка описа ове просторне целине је тромеђа парцела 8496/1, 8582 и 8498. Граница иде западним страном парцеле 8496/1, према северу до јужне ивице парцеле 10163, скреће на запад и код тачке наспрам међне линије парцела 1405 (КО Свилојево) и 10205/2 (КО Апатин) скреће оштро на север, пресеца парцелу 10163 и наставља поменутом међном линијом, односно границом две катастарске општине. Идући на север граница прати западну ивицу парцела 1405, 1407/2, 1408/1, 1408/2 и 1408/3 (КО Свилојево) до јужне ивице парцеле 1495, одакле скреће на исток, пратећи северну ивицу парцела 1408/1 и 1410. Од тромеђе 1410, 1495 и 1385/4, граница се спушта на југоисток, источном страном 1410 и 1408/1, прелази у истом правцу на ивицу парцеле 1409 до тромеђе парцела 1409, 1408/1 и 1385/2. Граница скреће оштро ка североистоку, пресеца парцеле 1385/2 и 1386/1, идући према правцу међне линије парцела 1378 и 1377/2. Скреће на северозапад, североисточном страном парцеле 1386/1. Од међе са парцелом 1380, скреће на запад, обухвата парцелу 1385/1 са јужне, западне и северне стране, спушта се низ источну страну ове парцеле и преко северне ивице парцеле 1384 долази до четворомеђе са парцелама 1380, 1381 и 1383, одакле скреће поново ка северу, идући западним страном 1381 и 1380 до јужне ивице парцеле 1495. Скреће на исток, северном страном 1380 и 1375/1, а код међе са парцелом 1496/1, оштро се ломи на југ, идући низ источну ивицу парцеле 1357/1. Граница обухвата парцеле 1498, 1499/1, 1499/2, 1499/3, спуштајући се у истом правцу низ ивицу парцеле 1508, а из тачке тромеђе парцела 1499/3, 1500/3 и 1508 – оштро се ломи на североисток, према међној линији парцела 1509 и 1510/1 и пресеца парцелу 1508. Граница иде међом парцела 1509 и 1510/1, пресеца парцелу 1517. Граница скреће на северозапад, међном линијом 1531/1 и 1517, обухвата парцелу 1531/1 и преко северне ивице парцела 1531/1, 1523 и 1522/2 долази до тромеђе 1522/1, 1522/2 и 1521. Од ове тачке граница се спушта на југ, најпре североисточном страном 1522/2 и 1525/2, потом југоисточном ивицом парцеле 1525/2 и североисточном ивицом 1531/1, обухвата парцеле 1527/1 и 1527/2; даље наставља ивицом парцеле 1531/1 до међе са 1592. Граница пресеца парцелу 1592 из правца међне линије 1530/4 и 1531/1, обухвата парцелу 1606/1, спушта се ка југоистоку, обухвата 1606/2, скреће на северозапад међном линијом парцела 1592 и 1606/1 до тачке управно наспрам међне линије 1558 и 1586/3. Граница оштро скреће ка овој међној линији, у правцу југозапада, пресеца парцелу 1592 и прати међу 1558 и 1586/3 до тромеђе са 1587. Од ове тромеђе скреће на северозапад, међом парцеле 1558 са 1587, потом прелази на југоисточну ивицу парцеле 1588, обухвата је са југозападне стране и потом управно наспрам међне линије парцела 1589 и 1590, пресеца парцелу 1558 идући на северозапад. Граница обухвата парцелу 1591 и пресеца парцелу 1592 из правца међне линије парцела 1591 и 1590, ка ивици парцеле 1606/1 где поново скреће на северозапад међном линијом парцела 1606/1 и 1592. Граница прати ову међу до тачке управно наспрам међне линије 1517 и 1547/2 – одакле скреће на југозапад, пресеца парцелу 1592 и поменутом међном линијом се спушта југозападно, потом наставља међом 1517 и 1547/1 до тромеђе са 1546. Од ове тачке граница се спушта оштро на југ-југоисток, прати ивицу парцеле 1546, преко источне ивице 1545 и настављајући ивицом парцеле 1565/1, да би пратећи ову ивицу

скренула на североисток, обухватила ову парцелу и прешла на северну ивицу парцела 1565/1. Потом, граница обухвата парцелу 1565/3 са њене северне, североисточне и југоисточне ивице, наставља североисточном ивицом парцеле 1566/7 и 1566/6 у правцу југоистока. Граница потом обухвата парцелу 1566/11, спушта се низ источну ивицу парцела 1566/11, 1566/4 и преко међе парцела 1566/1 са парцелама 1000 и 1001/3, потом источном ивицом 1566/2 и 1001/1, преко међне линије парцела 1002/3 и 1002/2 долази до северне ивице парцеле 1029. Граница иде на југоисток, преко северне ивице парцела 1030/1 и 1030/2 до међе са 1036/2, потом пресеца ову парцелу према четворомеђи 1036/2, 2169/5, 2170/2 и 2170/. Граница скреће ка североистоку пратећи међну линију парцела 2196/5 и 1036/1, обухвата парцелу 2169/4 и потом се спушта низ међу 965 са 2169/5 ка југоистоку. Граница иде низ ивицу парцеле 965 до међе са 2167/1, преко настављајуће ивице 2167/1, да би преко ивице парцеле 2165/1 оштро скренула на североисток до тромеђе са парцелама 2093/1 и 2125. Од ове тромеђе граница се спушта низ североисточну ивицу 2125 до међе са парцелом 2096/2, где се оштро ломи на североисток пратећи међну линију парцела 2096/2 и 2095/2. Граница потом скреће од међе са 2092/3 ка југоистоку, југозападном ивицом парцеле 2092/3 до међе са парцелом 2107/1. Иде ка југозападу, низ ивицу парцеле 2107/1 до међе са 2125, пресеца парцелу 2125 према тромеђи парцела 2125, 2149/2 и 2148/2. Граница наставља низ међу 2149/2 и 2148/2 до четворомеђе са 2148/1 и 2149/3, одакле скреће на југоисток низ североисточну ивицу парцеле 2148/1. Граница иде ка југоистоку, низ ивицу парцеле 2147/1, потом скреће на југозапад, обухвата ову парцелу и спушта се до тромеђе 2146, 2145/3 и 2166/3. Од ове тромеђе граница иде оштро ка југоистоку, низ североисточну ивицу парцеле 2166/3. Граница прати ову ивицу парцеле, изломљеног правца до тромеђе са парцелама 2128/3 и 2128/1. Од ове тромеђе граница иде на североисток, прати међну линију парцела 2128/1 и 2128/3 до тромеђе са 2128/2. Граница иде на југоисток преко ивице парцела 2128/1, 2127/3, 2127/1, изузима парцеле 2125 и 2127/2, обухвата парцелу 2126/2 и спушта низ ивицу парцеле 2126/1 ка југозападу. Граница наставља у овом правцу, пратећи северозападну ивицу парцеле 2092/1 до тромеђе 2092/1, 2189/1 и 2186. Од ове тромеђе граница иде на север, прати западну ивицу парцела 2189/2 и 2190/5 и преко западне ивице парцеле 2186, прати изломљени правац ка северозападу до тромеђе парцела 2218/3, 2218/2 и 2186. Пресеца парцелу 2186 од ове тромеђе ка тромеђи 2186, 2176/3 и 2176/2, иде на североисток до југозападне ивице парцеле 2174/5, одакле се ломи оштро на северозапад. Граница скреће на југозапад, обухвата парцеле 1054, 1055, 1056, 1057/1 и 1057/3, да би се потом вратила на југозападну ивицу парцеле 2174/5. Идући на северозапад, ивицом парцеле 2174/5 до међе са парцелама 1046/2, 1046/1 и 2174/4. Граница потом наставља у истом правцу, ивицом парцеле 1046/2 и преко југозападне ивице парцела 1045/1, 1044/2, 1043/2, 1042/2, 1041/2, 1040/2 и 1037/2 долази до међе са 1032/1, 1032/2, 1037/1 и 1034/1. Граница наставља даље ка западу, јужном ивицом парцеле 1032/1, обухвата парцелу 1032/1, долази до четворомеђе ове парцеле са 1357/3, 1031/1 и 1354/2. Граница иде даље на северозапад, јужном страном 1357/3 до међе са 1354/1, скреће низ источну ивицу парцеле 1354/1, долази до међе са 1353, пресеца из правца међе 1354/1 и 1354/2, пресеца парцелу 1353 и долази до међе парцеле 1090/2 и 1353. Граница иде низ ову међу ка југозападу, прати југоисточну ивицу парцеле 1353, потом од међе са парцелама 1344/1, 1161/1 и 1160, скреће на северозапад, прати ивицу парцеле 1353 до тромеђе парцела 1353, 1352 и 1351/5. Граница се потом спушта низ југоисточну ивицу парцеле 1352, прелази на североисточну ивицу парцеле 1343 скрећући на северозапад, да би из тачке управно наспрам међне линије парцела 1329/4 и 1329/5 – скренула на југозапад, пресекала парцелу 1343 и спуштала се до међе са парцелом 1323. Скреће ка северозападу и прати североисточну ивицу парцеле 1323 до тачке управно наспрам међне линије парцеле 1321/2 и 1320/1 – скреће, пресеца парцелу

1323 – прати међну линију до међе са парцелом 1306. Граница пресеца парцелу 1306, из правца међе 1321/2 и 1320/1, прелази на западну страну парцеле 1306 и скреће оштро на север, до међе са парцелом 1289. Преко јужне ивице парцеле 1289 и 1263 граница иде на запад до међе са парцелом 1269/1. Од ове међе граница скреће оштро на север, прати источну ивицу парцеле 1269/1 до тачке управно наспрам међне линије парцела 8582 и 10212 (КО Апатин). Граница оштро скреће на југозапад, пресеца парцелу 1269/1 и прелази на јужну ивицу парцеле 8582 (КО Апатин), односно излази из катастарске општине Свилојево и улази у катастарску општину Апатин. У катастарској општини Апатин граница прати јужну ивицу парцеле 8582, обухвата ову парцелу са западне стране и уз међну линију са парцелом 8498, долази до почетне тачке описа ове просторне целине.

Просторна целина број 3

Просторна целина се налази у Општини Апатин, Град Сомбор и Општини Оџаци у припадајућим катастарским општинама Свилојево, Сонта (Апатин), Дорослово (Град Сомбор), Богојево, Српски Милетић и Каравуково (Оџаци).

Почетна тачка описа ове просторне целине је тромеђа парцела 2263/4, 2263/3 и 2279 у катастарској општини Свилојево. Граница иде на североисток, ивицом парцеле 2263/4 и преко настављајуће ивице парцела 2263/2 и 2263/7 долази до границе са катастарском општином Сонта. Граница се спушта на југоисток, прати североисточну ивицу парцеле 2263/7, потом наставља истом ивицом на парцели 2262, пресеца парцелу 5573/19 (КО Сонта) и долази до тромеђе 5573/19, 4870/2 и 4870/8, односно улази у катастарску општину Сонта. У катастарској општини Сонта, граница заштићеног добра иде ка југу, низ источну ивицу парцела 4870/2, 4871/2, а код међе са парцелом 4868/1 скреће на југоисток, прати североисточну ивицу ове парцеле до тромеђе са 4871/12 и 4871/6. Граница обухвата парцелу 4871/6, спушта се на југоисток преко североисточне ивице парцеле 4868/3 долази до међе са 4849. Граница прати јужну линију парцела 4849 и наставља у истом правцу пресецајући парцелу 5363/2 до тромеђе парцела 4845, 4848 и 5363/2. Од ове тромеђе граница скреће ка југоистоку, прати међну линију парцела 4848 и 5363/2 до међе са 8244, а од ове тромеђе пресеца парцелу 8244 према тромеђи ове парцеле са 5346/1 и 4847. Потом граница наставља међном линијом парцела 4847 и 5364 до тромеђе 2345, 8282 и 5364, одакле оштро скреће, обухвата парцелу 2345 и поново долази до парцеле 5364. Граница наставља у истом правцу, низ 5366, обухвата ову парцелу, иде према југу низ источну ивицу парцеле 5365/4, а преко источне ивице парцела 5366, 8303 и 1664/1 – долази до североисточне међне тачке парцеле 1664/2. Наставља у правцу југоистока источном граничном линијом парцеле 1664/3. Код међе са парцелом 2231, прелази на ивицу ове парцеле и обухвата је, идући изломљеним правцем до тромеђе парцела 2231, 2263 и 8294/2. Од ове тромеђе граница се ломи на северозапад, прати северну ивицу парцеле 8294/2, изломљеним правце према северу до међе са 2359/11. Граница потом прелази на источну ивицу парцеле 2359/11, скреће ка северу-североистоку, преко источне ивице парцела 2365/4, 2362/18, 2366/9 и прелази на међу парцеле 8286 и парцеле 2771 (КО Дорослово). Граница иде истим правцем, ка североистоку до тромеђе 8286 (КО Сонта), 2738 и 2771 (КО Дорослово) одакле скреће ка истоку и улази у катастарску општину Дорослово, односно у Град Сомбор. У катастарској општини Дорослово, граница иде ка истоку, северном ивицом парцеле 2771 и обухвата парцелу 2771, да би од међе са парцелом 2820, спуштајући се ка југоистоку, из правца ове међне линије пресекла парцелу 3682 и дошла на њену источну ивицу. Граница се спушта ка југу, низ источну ивицу парцеле 3682, прелази на источну ивицу парцеле 3638 и преко северне ивице парцеле 3669 долази до парцеле 3644. Граница наставља на исток, прати јужну ивицу парцеле 3574 и из правца међне линије са

парцелом 3645 – пресеца парцелу 3668 и долази до западне ивице парцеле 3662. Потом, граница скреће на север, прати западну ивицу парцеле 3662, обухвата је, као и парцеле 3058 и 3055, долази до северне стране парцеле 3662, спушта се низ источну страну ове парцеле, прати границу са катастарској општином Српски Милетић и код међе са парцелом 3198 (КО Српски Милетић) – скреће ка југу и улази у катастарску општину Српски Милетић. У катастарској општини Српски Милетић, граница иде источном страном парцеле 3198, спушта се до међе са 1415/1, прати источну и јужну линију парцеле 3206, долази до међне линије парцела 3221 и 3209. Граница наставља овом међном линијом у правцу североистока, потом истока, пратећи ивицу парцеле 3221, а код тромеђе парцела 3221, 3214 и 3225 пресеца парцелу 3225 према тромеђи 3225, 3211 и 3231. Од ове тромеђе граница се спушта низ источну ивицу парцеле 3225 и долази до катастарске општине Каравуково (Општина Озаци). У катастарској општини Каравуково граница иде преко северне ивице парцеле 2519, потом прелази на источну ивицу (прати границу општина) ове парцеле и спушта се на југ, потом прелази на источну ивицу парцеле 2520 и иде и даље на југ до тачке управне на правац међне линије парцела 2519 и 2522. Код ово тачке (око 1315m јужно од границе са катастарском општином Српски Милетић) граница подручја скреће према међној линији 2519 и 2522, пресеца парцелу 2520 и прати ову међну линију до ивице парцеле 4283. Граница прелази на ивицу ове парцеле, низ њену источну страну се спушта ка југу и прелази на јужну ивицу парцеле 4284, потом прати правац ивице ове парцеле до тромеђе 2525/3, 2527/3 и 4284, одакле скреће према западу, прати ивице парцеле 2525/3 и 2528/12, скреће ка северозападу преко источне ивице парцеле 2527/4 долази до тромеђе 2529, 2528/12 и 4284. Граница се спушта низ источну ивицу парцеле 2529, пресеца у том правцу парцелу 2528/11 и наставља у истом правцу низ западну ивицу парцеле 2528/10 и северозападном ивицом парцеле 2528/9. Граница иде источном ивицом парцеле 4315 одакле се ломи на северозапад дуж западне ивице парцеле 2529 дошла до границе са катастарском општином Богојево. Граница скреће на север, прати западну ивицу парцеле 2529 наставља у истом правцу до тромеђе парцела 2023, 1787 и 4284 пресецајући парцелу 4284 граница потом прати источну ивицу парцеле 3203 прати границу катастарских општина Каравуково и Богојево до тромеђе 3203 (КО Богојево), 2022 и 4292 (КО Каравуково). Граница се слама на југоисток, идући до међне линије парцела 4292 и 2022, потом скреће на север, западном ивицом парцеле 2023 и 4292, потом се граница спушта на југоисток идући североисточном ивицом парцеле 4292 до међне линије парцела 2022 и 2021, према међној ивици парцела 2016 и 2017 пресецајући парцелу 4291 и прелази на западну ивицу парцеле 2017. Граница обухвата ову парцелу и пресеца парцелу 4290 из правца међне линије парцела 2016 и 2017, према међној ивици парцела 2014 и 2015 и прелази на северозападну ивицу парцеле 2014. Граница пресеца парцелу 4289 из правца међне линије парцела 2015 и 2014, према међној ивици парцела 2011 и 2012 и прелази на северозападну ивицу парцеле 2012. Граница долази до парцеле 4288. Скреће на северозапад, прати југозападну ивицу парцеле и долази до границе са катастарском општином Богојево. Граница скреће оштро на североисток, прати границу катастарских општина, односно прати међну линију парцела 2010 (КО Каравуково) и 3203 (КО Богојево) до тачке управно наспрам међне линије парцела 1543 и 1544 у КО Богојево, када скреће оштро ка овој међној линији, пресеца парцелу 3203 и улази у катастарску општину Богојево. У катастарској општини Богојево граница прати правац ивице парцеле 1543 од јужне стране према западу до међе са катастарском парцелом 3195. Од ове тачке граница скреће на југозапад, прати јужну ивицу парцеле 3195 до тромеђе са 1544 и 3195. Граница се потом ломи на североисток пратећи југоисточну ивицу парцеле 3193 до четворомеђе са 1515, 1514, 1513 и 3193. Граница се слама низ међну линију 1514 и 1513, прати северну страну парцела 1516, 1518, 1520, 1522 и 1524, спушта се низ

североисточну ивицу парцеле 1524 потом се ломи на северозапад и из правца међне линије парцела 1524 и 1525 пресеца парцелу 3194 и долази на њену међну линију са 1542. Граница одатле иде према североистоку, прати правац ивице 1542 и преко западне стране 1541, из правца међне линије са 1540, пресеца парцелу 3193 и долази на ивицу парцеле 974. Граница иде на северозапад, прати ивицу парцеле 974, односно међу са 975, пресеца парцелу 3064 из правца те међе ка међи парцела 982 и 980. Граница обухвата парцелу 982 са јужне, западне стране, пратећи изломљен правац ивице и долази до тачке наспрам међне линије парцела 990 и 988 и пресеца парцелу 3065 из правца међе 3065 и 983. Граница прати ивицу парцеле 990, од међе са 988, преко међе са 989 и 992, да би прешла на западну ивицу парцеле 991. Потом граница пресеца парцелу 3063, из правца међне линије парцела 991 и 992, према 971 и 970, скреће оштро на запад, преко северне ивице парцеле 3063. Код међе са 3062 граница оштро скреће на север, прати међу 3062 са 970 и долази до међе са парцелом 3061. Граница пресеца парцелу 3061 и парцелу 8295 (КО Сонта – Општина Апатин) скрећући ка северозападу, идући ка међној линији парцела 2112 и 2084 - улази у катастарску општину Сонта, Општина Апатин. У катастарској општини Сонта граница обухвата парцелу 2084 са јужне, западне и северне стране, долази до међе са парцелом 3641/2 (КО Дорослово), прати међу са овом парцелом (односно границу са катастарском општином Дорослово) и долази до међе са парцелом 2231. Од ове тачке граница прати ивицу парцеле 2231 према северозападу и скреће више ка северу и долази до тромеђе 1664, 1784/2 и 2231. Граница иде на северозапад, преко западне ивице парцела 1664/3, прати ивицу парцеле 1664/3 и долази до четворомеђе са 1667/2, 1664/2 и 1667/3. Од ове тачке граница иде западном ивицом парцеле 1664/2 на север, потом преко настављајуће ивице парцеле 1664/1 прати правац ове ивице од југа ка северозападу и код тромеђе парцела 1637/4, 1664/1 и 8300/1 скреће ка југозападу. Иде на југозапад пратећи међу 1637/4 и 8300/1, идући ивицом парцеле 1637/4 обухвата ову парцелу са западном страном, да би наставила на северозапад међном линијом парцела 5370/1 и 5368/1. Граница обухвата парцелу 5370/1 и код четворомеђе парцела 8303, 1664/4, 1637/6 и 5370/1 скреће оштро на северозапад до тромеђе парцела 5367, 5365/2 и 8303. Граница иде на северозапад, пратећи западну ивицу парцеле 5365/2, потом прелази на ивицу парцеле 5366 настављајући и даље на северозапад и долази до југозападне међне тачке парцеле 5363/2 наставља у истом правцу југозападном граничном линијом парцела 5363/2, 4868/3, 4868/1. Идући на северозапад граница наставља од ивице парцеле 4868/1 преко надовезујуће међне линије парцела 5573/21 и 5573/24, као и 5573/23 са 5573/24 дуж границе са катастаром општином Свилојево и ивицом парцеле 2260 (КО Свилојево). Граница скреће на југозапад, прати границу катастарских општина дуж ивице парцела 2260, 2257 и 2258 да би прешла у катастарску општину Сонта пресецајући парцелу 8240 до тромеђе парцела 5642/10, 5635 и 8240. У катастарској општини Сонта граница обухвата парцеле 5641/10 и 5641/1 у правцу југозапада, преко западне стране парцела да би се потом вратила на североисток и прешла на западну ивицу парцеле 2258 (КО Свилојево) поново пресецајући парцелу 8240 од тромеђе парцела 5642/1, 5641/1 и 8240 – односно до границе са катастарском општином Свилојево. Граница иде на северозапад, прати границу катастарских општина, односно ивице парцела 2258 и 2257, да би преко правца међне линије парцела 2238 и 2257, скренула на североисток и преко међне линије парцела 2256/4 и 2257 ушла у катастарску општину Свилојево. У катастарској општини Свилојево граница иде међном линијом 2257 и 2256/4, прати ивицу парцеле 2257 и потом прелази на северозападну ивицу парцела 2261 и 2263/4 и пратећи међну линију парцела 2266 и 2263/4 долази до почетне тачке описа ове просторне целине.

Опис границе заштитне зоне ПИО „Средња Мостонга”

Заштитна зона Предела изузетних одлика „Средња Мостонга” простире се на територији три Општине односно седам катастарских општина; Општина Апатин (катастарске општине Апатин, Сонта и Свилојево), Општина Озаци (катастарске општине Српски Милетић, Богојево и Каравуково) и Град Сомбор (катастарска општина Дорослово). Почетна тачка описа заштитне зоне Предела изузетних одлика је у Општини Апатин, катастарска општина Апатин, тромеђа парцела 10191, 7216 и 7217. Граница иде на североисток ивицом парцеле 10191, пратећи југоисточну страну парцеле до тромеђе са парцелама 10189 и 7181. Граница потом скреће на исток, идући јужном ивицом парцеле 10189 и благо мења правац ивицом парцеле 10189 и преко настављајуће јужне ивице парцеле 7174 долази до границе са катастарском општином Свилојево. Граница се потом спушта низ источну ивицу парцеле 10244, идући јужно, пратећи границу катастарских општина до тромеђе парцела 10244 (КО Апатин), 1457 и 1455 (КО Свилојево). Граница скреће на југоисток и улази у катастарску општину Свилојево. У катастарској општини Свилојево граница заштитне зоне иде на југоисток, преко североисточне ивице парцеле 1455 и спушта се до тромеђе са парцелама 1476/6 и 1490. Од ове тромеђе граница иде на исток-североисток, северном страном парцеле 1490 до четворомеђе са парцелама 1478, 1487/1 и 1489. Од ове тачке граница се спушта низ ивицу парцеле 1489, потом пресеца парцелу 1490 до тромеђе 1490, 1600/3 и 1653. Граница иде ка југоистоку, низ југозападну ивицу парцеле 1653 до тромеђе са парцелама 1747 и 1746/1. Граница мења правац ка југозападу и преко југоисточне ивице парцела 1747, 1751/2, 1619/1, 1609, 1606/2 и пресецајући у истом правцу парцелу 1592 долази до тромеђе парцела 1592, 969/2 и 969/3. Потом, граница мења правац оштро се сламајући ка северозападу, идући ивицом парцеле 1592 до тромеђе са парцелама 973 и 972. Од ове тромеђе граница се спушта на југозапад, прати међну линију парцела 973 и 972 до међе са 974/1, одакле се слама на југоисток, прати североисточну ивицу парцела 974/1, 974/2, 974/3, 975, 976, 977/1, 977/2, 978/1, 978/2, 978/5, 978/3, 978/4, 979, 980 и 966, до тромеђе парцела 859, 966 и 968/4. Граница одавде опет иде на југозапад, преко међне линије парцела 859 и 966, потом преко настављајуће ивице парцеле 965 долази до североисточне ивице парцеле 1001/3. Граница потом иде на југоисток, прати ивицу парцеле 1001/3 као и настављајућу међну линију 965 са 1002/1 и поново се слама на југозапад, низ међну линију парцела 1002/1 и 1003/1 до тромеђе са 1028/3. Од ове тромеђе граница мења правац на југоисток, прати југозападну ивицу парцеле 1016/1, потом прелази на настављајућу ивицу парцеле 1016/2 у истом правцу и долази до тромеђе 1016/2, 1030/2 и 1036/2. Граница из ове тромеђе скреће благо ка истоку, пресеца парцелу 1036/2, идући ка четворомеђи 1036/1, 1036/2, 2169/5 и 2169/1. Од ове тачке граница скреће на североисток, међном линијом 1036/1 и 2169/5 и преко међе 1036/1 са 2169/4 долази до југозападне ивице парцеле 965. Граница одатле мења правац ка југоистоку, прати ову ивицу парцеле 965 до четворомеђе са парцелама 166, 2167/1 и 2168. Према североистоку, граница прати северозападну ивицу парцеле 166, потом наставља у истом правцу пратећи међну линију парцеле 403 са 1872, а потом међну линију ове парцеле 1872 са 1870, скрећући више ка северу. Обухватајући парцелу 1872, пратећи ивицу ове парцеле спушта се на југоисток низ међу са 1783 и граница прелази преко источне ивице парцеле 1871 на настављајућу међну линију парцела 2091 и 2084. Граница потом наставља правцем који има ивица парцеле 2084 до тромеђе ове парцеле са 2312 и 2316. Граница од ове тромеђе иде преко северне ивице парцеле 2316/1 на исток, потом прелази на ивицу парцеле 2387 и пратећи њен правац, иде југоисточно, обухвата парцелу 2384 и низ међу парцеле 2388 са 2389, идући на југ, пресеца парцелу 2472 и улази у катастарску општину Сонта. У катастарској општини Сонта граница скреће на југозапад, низ међу парцела 4628 и 8251 до тромеђе парцела 8251 са 4903/1 и 8252 –

слама се на југоисток, прати југозападну ивицу парцеле 8252 идући од југоистока, ка југу; од правца ове ивице парцеле 8252 наставља ка југу до тромеђе парцела 8252, 4686 и 5362, одакле наставља ка југу идући источном ивицом парцела 5362 и 5363/2.. Граница прати ивицу ове парцеле, у изломљеном правцу до тромеђе са парцелама 4802/2 и 4804. Граница се ломи на југоисток, прати међу парцела 4802/2 и 4804, пресеца парцелу 8244 и наставља у истом правцу низ међну линију парцела 4802/1 и 4803. Од тромеђе парцеле 8282 са 4802/1 и 4803 граница скреће до тромеђе 8282 са 2870/1 и 2870/2, кратко мењајући правац ка североистоку пресецајући парцелу 8282, потом поново се спушта низ међну линију парцела 2870/1 и 2870/2 ка југоистоку. У истом правцу граница пресеца парцелу 8292 и долази до југоисточне ивице ове парцеле. Мења правац ка југозападу и иде низ међу 8292 са 2538. Код тромеђе парцела 8292/1, 2348 и 2538 граница скреће на југоисток, прати североисточну ивицу парцеле 2348, односно југозападну ивицу парцеле 2538 до међе са парцелом 8289/4. Од четворомеђе парцела 2538, 2358/6, 8289/4 и 2358/3, граница се ломи на североисток, прати северну ивицу парцеле 8289/4 и прелази на северну ивицу парцеле 3667 у катастарској општини Дорослово (Град Сомбор). У катастарској општини Дорослово преко северне ивице парцеле 3667 граница иде на североисток, благо изломљеним правцем до међе са парцелом 1059. Граница прелази на северну ивицу ове парцеле и потом се спушта на југ, преко међне линије ове парцеле са 1532. Граница прати западну ивицу парцеле 1532, потом скреће више на исток, преко међне линије ове парцеле са 3662, а потом на југ. Од тачке тромеђе парцеле 1532, 3662, 1527/1, граница се оштро ломи на југ, прати источну ивицу парцеле 3662 до тромеђе са 3065/1 и 3065/2. Граница заштитне зоне се одавде оштро залама на исток, преко међне линије 3065/1 и 3065/2, пресеца парцелу 3677 ка тромеђи 3677, 3156 и 3157. Потом граница се спушта на југ, преко источне ивице парцеле 3677 иде до катастарске општине Српски Милетић (Општина Озаци). У катастарској општини Српски Милетић, граница иде на југ, источном ивицом парцеле 3024, а код тромеђе са 3023 и 3022 – оштро се слама на југозапад, пресеца парцелу 3024 и наставља низ јужну ивицу парцеле 3025. Потом се граница слама на југ, низ источну ивицу парцеле 3233, прати међну линију ове парцеле са 3195 ка југозападу, потом се слама на југоисток, низ међну линију парцела 3232 са 3195 до тромеђе са 3233. Од тачке тромеђе граница прелази на ивицу парцеле 3233, прати правац ове ивице најпре на североисток, а потом југ и касније југоисток. Пратећи ову ивицу парцеле 3233 до границе са катастарском општином Каравуково. У катастарској општини Озаци граница заштитне зоне иде на југ, источном ивицом парцеле 4281/1, прати правац ивице ове парцеле на исток до тромеђе парцела 4281/1, 4353 и 3277. Од ове тромеђе граница се оштро слама на север, пресеца парцелу 4281/1 и долази до тромеђе 3207 (КО Богојево), 4281/1 и 4318 (КО Каравуково). Граница пресеца парцелу 3207 (КО Богојево) из тачке тромеђе ка међној линији парцела 2994 и 3207 и скреће на североисток. У катастарској општини Богојево граница заштитне зоне иде североисточном страном парцеле 3207 према североистоку и долази до тромеђе са парцелама 2897 и 3205. Од ове тромеђе граница мења правац ка северозападу и прелази на североисточну ивицу парцеле 3205 и иде до тромеђе ове парцеле са 2890 и 2889. Од ове тачке граница иде на североисток, прати међну линију парцела 2889 и 2890, пресеца парцелу 3204 и наставља у истом правцу преко међне линије парцела 1806 и 1807. Граница из правца ове међне линије пресеца парцелу 3044, долази на њену североисточну страну, скреће на запад и долази до четворомеђе парцела 3185, 3186, 3044 и 1798. Граница мења правац ка североистоку, прати југоисточну ивицу парцеле 3186 и из тог правца пресеца парцелу 3192 и долази на њену североисточну ивицу, тј међну линију са парцелом 1774. Граница сада иде на северозапад, прати ову ивицу парцеле 3192 до тромеђе са 1769 и 1770. Потом граница скреће на североисток, прати међну линију парцела 1796 и 1770 до међе са парцелом 3202. Код тромеђе ових парцела

граница мења правац на северозапад, прати ивицу парцеле 3202 до тромеђе са парцелама 1768 и 3201. Од ове тромеђе, граница заштитне зоне скреће на североисток, преко југоисточне ивице парцеле 3201 до међе са парцелом 3203. Од ове тачке граница скреће на север, прати западну ивицу парцеле 3203, прелази на југозападну ивицу парцеле 3196 и долази до тромеђе са парцелама 3193 и 1545. Од ове тромеђе граница скреће на југозапад, прати ивицу парцеле 3193 до тромеђе са парцелама 1553 и 1554. Оштро скреће на северозапад, према међној линији парцела 1506/3 и 1507, пресеца парцелу 3193, обухвата парцелу 1507 и долази до јужне ивице парцеле 3086. Граница мења правац на запад, прати јужну ивицу парцеле 3086 до западне ивице парцеле 3086, скреће оштро на север, прати западну ивицу парцеле 3070 до међе са 3066. Граница скреће на запад, прати јужну ивицу парцеле 3066, у том правцу пресеца парцелу 3069 и прелази на њену западну ивицу. Граница скреће на север, прати западну ивицу парцеле 3069, пресеца парцелу 3061, према западној ивици парцеле 8297 (КО Сонта) и улази у катастарску општину Сонта. У катастарској општини Сонта граница иде на север, западном ивицом парцеле 8297, скреће на северозапад и запад, пратећи правац ове ивице до тачке управно наспрам међне линије парцела 8300/2 и 1603/4, скреће оштро ка овој међној линији, пресеца парцелу 8297, иде према тромеђи парцела 1603/4, 8300/2 и 8297, прелази на северозападну ивицу парцела 8300/2 и наставља ка североистоку. Граница прати ивицу парцеле 8300/2 до тромеђе са парцелама 1627/1 и 1626/1, одакле скреће оштро на северозапад, прати ову међну линију до јужне ивице парцеле 1667/2. Скреће оштро на запад, прати јужну ивицу парцеле 1667/2 до четворомеђе са 5370/7, 8306/3 и 8302/2. Потом граница заштитне зоне иде на север, западном ивицом парцела 1667/2, настављајућом ивицом 8302/1 до тромеђе 5368/1, 5369 и 8302/1. Од ове тромеђе граница иде на северозапад, преко међне линије 5368/1 и 5369 долази до тромеђе са 8304/1 и из правца међне линије 5368/1 и 5369 пресеца парцелу 8304/1 према тромеђи 5403/32, 5371/3 и 8304/1. Граница од ове тачке скреће на североисток, прати северну страну и ивицу парцеле 8304/1 до тромеђе ове парцеле са 5420/2 и 5421/1. Од ове тачке граница скреће оштро на североисток, прати ову међну линију и пресеца у том правцу парцелу 8244, ка њеној северозападној ивици. Потом се граница спушта низ ивицу парцеле 8244 ка југозападу, иде до тромеђе са 5573/24 и 5454/2 и скреће оштро на север, источном ивицом парцеле 5573/24. Овом ивицом граница иде на север до тачке управно наспрам правца међне линије парцела 5522/6 и 5522/12, одакле се оштро ломи на југозапад, пресеца парцеле 5573/24 и 5522/4, прелази на међну линију парцела 5522/6 и 5522/12 и наставља преко међне линије парцела 5522/5 и 5522/11. Граница иде у истом правцу низ настављајућу ивицу парцеле 5522/13 до међе са парцелом 6240. Од тромеђе 5522/13, 5520/2 и 8240 пресеца парцелу 8240 према тромеђи ове парцеле са 5621/3 и 5620/2. Низ међну линију парцела 5521/3 са 5620/2 спушта се ка југозападу, низ међну линију парцела 5621/2 и 5620/1 и 5621/1 и 5620/1, пресеца у том правцу парцелу 8237 и прелази на њену југозападну ивицу парцеле 8237. Од ове тачке граница иде на северозапад, прати ивицу парцеле 8237 до њене северне тачке, оштро се слама на североисток, прати међу парцела 5719/1 са 5686/2 до тромеђе ове две парцеле са 6240. Из ове тромеђе граница пресеца парцеле 6240 (КО Сонта) и 2238 (КО Свилојево) и долази до тромеђе 2238, 2255/1 и 2255/4 и улази у катастарску општину Свилојево. У катастарској општини Свилојево граница заштитне зоне иде ивицом парцеле 2238 ка северозападу, до тромеђе са парцелама 2242/3 и 2242/4, одакле се оштро ломи на југозапад, према тромеђи 5715/6, 5715/5 и 2238 у катастарској општини Сонта и улази у ову катастарску општину. У катастарској општини Сонта граница иде на југозапад, прати међну линију 5715/6 са 5715/5 и из правца ове међне линије пресеца парцеле 8357 и 5716/1 идући према међној линији парцела 9327/2 са 9327/1. Преко ове међне линије граница иде до источне ивице парцеле 9326, од тромеђе ове парцеле са 9327/2 и 9327/1 скреће на север-северозапад и

прати ивицу парцеле 9326 а потом и 9316 до тромеђе са 9306/1 и 9306/2. Граница иде међном линијом 9306/1 са 9306/2 ка северу-североистоку и из правца те међне линије граница пресеца парцеле 2236/2 и 2237 идући ка тромеђи парцела 2193/3, 2193/1 са 2237; граница заштитне зоне улази у катастарску општину Свилојево. У катастарској општини Свилојево граница иде према северозападу, преко североисточне ивице парцеле 2237, од тромеђе са парцелама 2193/1 и 2193/3, преко настављајуће ивице парцеле 1247, пратећи правац ивице ове парцеле ка западу, преко настављајуће северне ивице парцеле 1248 и до тромеђе 1248, 1269/1 и 1252/2. Граница иде на запад, пресеца парцелу 1269/1 и долази до источне ивице парцеле 8585 (КО Апатин) и улази у катастарску општину Апатин. У катастарској општини Апатин граница заштитне зоне иде на југ-југоисток, источном ивицом парцеле 8585, граница обухвата парцелу 8585, долази до међе са парцелом 10212, ломи се на југозапад, низ југоисточну ивицу парцеле 10212 до тромеђе са 10217 и 8602. Граница скреће на северозапад, преко северне стране парцеле 10217 до тромеђе са парцелама 8577 и 8578. Од ове тромеђе граница иде на североисток, западном страном парцеле 8578, прати међну линију ове парцеле са 8577 до тромеђе са 10211. Од ове тачке граница иде на северозапад, прати југозападну ивицу парцеле 10211 до тачке управно наспрам тромеђе 10211 са 8509/2 и 8508/4, одакле скреће оштро не североисток, пресеца парцелу 10211 и преко међне линије 8509/2 и 8508/4 долази до тромеђе са 8491/3. Граница скреће на северозапад и преко југозападне ивице парцела 8491/3, 8491/2, 8491/1, 8490/2, 8490/1, 8489 и 8488 долази до тромеђе 10209, 8488 и 8513/2. Граница од ове тромеђе иде на североисток, југоисточном ивицом парцеле 10209 и долази до јужне ивице парцеле 10163. Преко јужне ивице ове парцеле граница скреће на запад, прати правац ове ивице до међе са 10141, скреће на север, источном ивицом парцеле 10141 до тромеђе са 10163 и 10205/2. Од ове тромеђе граница пресеца парцелу 10205/2 идући према тромеђи 10205/2 са 10140 и 7412. Граница наставља на север, источном ивицом парцеле 10140 до тромеђе са 7331/2 и 7349/1. Од ове тромеђе граница скреће на северозапад, пресеца парцелу 10140 идући према тромеђи 7270, 10191 и 10140. Потом граница скреће на север, прати источну ивицу парцеле 10191, прати правац ивице ка североистоку до тромеђе са парцелама 7216 и 7217, односно до почетне тачке описа просторне целине, заштитне зоне.

РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ

Полазећи од потребе заштите и очувања мочварних, ливадских и шумостепских станишта, као и присуства строго заштићених и заштићених врста, одређивање степена заштите унутар Предела изузетних одлика „Средња Мостонга” је вршено на основу степена очуваности природних вредности, примене активних мера заштите и усмереног и ограниченог коришћења. На простору ПИО „Средња Мостонга” на основу члана 35. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 39/09, 88/10 и 91/10-испр., 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21) се успостављају следећи режими заштите: режим заштите II степена и режим заштите III степена и заштитна зона.

Укупна површина подручја предложеног за заштиту према подацима Републичког геодетског завода (катастар непокретности) износи 3.000,15 ha, при чему режим заштите II степена износи 692,69ha (23,09%) а режим заштите III степена 2.307,46ha (76,91%).

Режим заштите II (другог) степена

Режим заштите другог степена - активна заштита се спроводи на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја и посебно вредним пределима и објектима геонаслеђа. У другом

степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њихових природних станишта, популација, екосистема, обележја предела и објеката геонаслеђа, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин (чл. 35, ставови 4. и 5. Закона о заштити природе).

У оквиру подручја за које је прописан режим заштите другог степена налазе се локалитети/ природне целине са изворним карактеристикама панонских шума лужњака на солоњецу (*Galatello-Quercetum roboris*) са развијеним шумо-степским појасом и околним контактним заједницама девесиља и звездана (*Peucedano officinalis-Asteretum sedifolii*) као и заједницама слатина (нарочито *Artemisio-Festucetum pseudovinae*) очуваним у виду мозаика који је специфичан за шумо-степски и слатински предео долине Мостонге: Апатинска слатина, југозападни део Дорословачке шуме, Горња слатина, Доња слатина и локалитет у југозападном делу Горње шуме.

Режим заштите III (трећег) степена

Режим заштите трећег степена-проактивна заштита, спроводи се на заштићеном подручју или на његовом делу са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја. У режиму заштите III степена могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу (чл. 35 ст. 7. и 8. Закона о заштити природе). У оквиру подручја за које је прописан режим заштите трећег степена, налазе се локалитети/природне целине који нису на подручјима за која је прописан режим заштите другог степена.

Мере заштите за цело заштићено подручје

Забрањује се:

1. обрада земљишта као и сви други видови нарушавања травних и влажних станишта (ливаде, пашњаци, мочваре и баре);
2. извођење радова који изазивају трајне негативне промене хидролошког режима заштићеног подручја;
3. непланско одлагање земљишта, песка и других инертних материјала;
4. експлоатација земљишта и минералних сировина;
5. замена шумских састојина аутохтоних врста алохтоним;
6. кошење без примене заштитних мера за флору и фауну;
7. узнемиравање и непланско сакупљање и уништавање фауне;
8. уништавање и непланско уклањање вегетације и дивље флоре;
9. храњење места за риболов;
10. уношење инвазивних врста;
11. све активности чијим се спровођењем угрожавају строго заштићене и заштићене врсте, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја.
12. одлагање отпада, опасних материја и остали радови и активности којима се врши загађивање земљишта, ваздуха, подземних и површинских вода.

Ограничава се:

1. промена намене површина и култура и изградња објеката на потребе ревитализације природних станишта, као и на промене предвиђене постојећим планским документима;
2. промена морфологије терена на планске активности у грађевинском подручју, активности за потребе ревитализације станишта и активности на одржавању канала;
3. изградња саобраћајница вишег реда на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите, а остале саобраћајнице са тврдим застором које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
4. изградња електроенергетске структуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију летећих животиња;
5. изношење мртвог дрвета на остављање 3 – 8% (ветроизвала и дубећих стабала) од укупне дрвне масе;
6. кошење на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности које су усклађене са циљевима заштите подручја;
7. испаша на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности које су усклађене са циљевима заштите подручја;
8. подизање ограда на начин којим се обезбеђује слободна миграција дивљих врста и несметано управљање заштићеним подручјем;
9. лов на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности које су усклађене са циљевима заштите подручја;
10. групни лов у шумским подручјима на 2 годишње;
11. риболов на рекреативни и спортски, на планским документима предвиђеним местима;
12. паљење вегетације на планске активности управљања;
13. упуштање отпадних и загађених вода и уношење других извора загађења;
14. депоновање отпада, комуналног отпада, опасних материја и остали радови и активности којима се врши загађивање земљишта, ваздуха, подземних и површинских вода.

Мере очувања и унапређења:

1. управљање стаништима и популацијама строго заштићених и заштићених врста и њихова ревитализација;
2. реинтродукција аутохтоних врста;
3. сузбијање инвазивних страних врста као и аутохтоних врста на местима на којима се понашају инвазивно;
4. групимична обнова едификаторских и пратећих дрвенастих врста у складу са фитоценолошком и типолошком припадношћу станишта;
5. постепена замена шумских култура са аутохтоном врстама;
6. у случају пренамножења паразита и патогена, који би могли угрозити стабилност аутохтоних састојина шума, извршити сузбијање истих применом биолошких или селективних хемијских средстава;
7. усмеравање сукцесије вегетације путем контролисане испаше, кошења, сече трске, контролисаног паљења и сличних активности;
8. научно-истраживачки рад и мониторинг и праћење стања природних вредности;
9. примена интервентних мера и планских активности у циљу заштите и унапређења станишта и врста;

10. подстицање традиционалних начина коришћења природних ресурса ван шумских комплекса (на пр. испаша, кошење, сеча трске и друге вегетације) који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета;
11. очување екотона и мозаичности станишта као и унапређење еколошких коридора;
12. откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и унапређења еколошких коридора;
13. примена техничких решења за безбедно кретање дивљих врста;
14. унапређење природних и полуприродних елемената коридора у складу са предеоним и вегетационим карактеристикама подручја планирањем намене површина као и активним мерама заштите;
15. планска примена активних мера заштите угрожених врста и типова станишта;
16. обележавање, уређивање и опремање посетилачке инфраструктуре;
17. развој органске пољопривреде и производња здраве хране;
18. спречавање односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
19. презентација и промоција заштићеног подручја;
20. образовање посетилаца заштићеног подручја као и власника и корисника парцела у заштићеном подручју и њихово укључивање у активну заштиту;
21. усклађивање свих планских и урбанистичких докумената, као и основа и планова управљања природним ресурсима са актом о заштити подручја.

Мере заштите на подручју са режимом заштите II степена

Забрањује се:

1. уништавање микрорељефа слатинских ливада и пашњака;
2. постављање нафтовода, гасовода и продуктовода и извођење истражних бушења;
3. шетање паса без повоца током периода репродукције строго заштићених врста птица (од 1. априла до 30. јуна), осим паса који се користе за чување стоке.

Ограничава се:

1. обнова састојина аутохтоних врста чистом сечом, на етапну, на просторне целине до 20 ha;
2. туристичке активности, на просторно и временски ограничене видове одрживог туризма;
3. изградња објеката и постављање мобилијара за потребе управљања;
4. кретање посетилаца и возила на атарске путеве, и за ту сврху предвиђене стазе.

Заштитна зона

Забрањује се:

1. радови који негативно утичу на хидролошки режим заштићеног подручја;
2. извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја.

Ограничава се:

1. подизање индустријских и других објеката на просторе утврђене постојећим планским документима;
2. изградња нових путева са тврдом подлогом на удаљеност већу од 50 метара од станишта заштићених врста, као и на постојеће улице насеља;

3. планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света осветљавањем, на растојање веће од 200 метара од границе заштићеног подручја.

Мере очувања и унапређења:

1. откуп и замена површина у циљу рестаурације станишта и еколошких коридора, као и формирања заштитних појасева;
2. формирање заштитног зеленила између планиране радне зоне насеља Каравуково и ПИО „Средња Мостонга”, како би се негативни утицаји свели на минимум;
3. обезбедити зонални распоред активности и садржаја, почев од границе заштићеног подручја, у складу са потребама очувања биодиверзитета и квалитета животне средине.